

Judikát NS 21 Cdo 2070/2012

Soud:	Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí:	05/29/2013
Spisová značka:	21 Cdo 2070/2012
ECLI:	ECLI:CZ:NS:2013:21.CDO.2070.2012.1
Typ rozhodnutí:	ROZSUDEK
Heslo:	Neplatnost právního úkonu Odvolání Povinnosti zaměstnanců
Dotčené předpisy:	§ 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. ve znění do 31.12.2012 § 243b odst. 2 část věty za středníkem a odst. 3 věta první o. s. ř. ve znění do 31.12.2012 § 38 odst. 1 písm. b) předpisu č. 262/2006Sb. ve znění do 31.12.2009 § 12 odst. 1 písm. b) předpisu č. 312/2002Sb. ve znění do 30.06.2010
Kategorie rozhodnutí:	B

21 Cdo 2070/2012

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Novotného a soudců JUDr. Ljubomíra Drápala a JUDr. Mojmíra Putny v právní věci žalobce A. M., zastoupeného Mgr. Robertem Tschöplem, advokátem se sídlem v Praze, Pod křížkem č. 428/4, proti žalovanému Městu Nový Bor, se sídlem městského úřadu v Novém Boru, Náměstí Míru č. 1, IČO 00260771, o neplatnost odvolání z funkce, vedené u Okresního soudu v České Lípě pod sp. zn. 6 C 17/2010, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 16. února 2012 č.j. 36 Co 518/2011-99, takto:

Rozsudek krajského soudu se zrušuje a věc se vrací Krajskému soudu v Ústí nad Labem k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Dopisem ze dne 27.11.2009 č.j. 83336/2009 žalovaný odvolal žalobce z funkce tajemníka Městského úřadu Nový Bor. Uvedl, že žalobce „opětovně po dobu posledního roku porušoval své zákonné povinnosti“, což mu bylo opakovaně vytýkáno oznámeními ze dne 31.7.2008, 4.8.2008, 26.11.2008 a 9.9.2009. „V posledním období“ žalobce „své povinnosti opět závažným způsobem porušil“ tím, že přes opakované nařízení i usnesení rady města č. 2806/09RM73 ve stanoveném termínu nevytvořil pracovní náplně hasičů, přičemž později předložené náplně „nebyly v souladu s čl. 4 Pokynu GR HZS ČR č. 50 ze dne 20.9.2007“. Dále pak žalovaný žalobci vytýkal, že „dle rozsudku Okresního soudu v České Lípě ze dne 30.6.2009 č.j. 7 C 193/2008-40 porušil ustanovení zák. práce“, když ukončil pracovní poměr s M. P., „uzavřený na dobu určitou po dobu poskytování peněžité podpory v mateřství úřednice paní F., ačkoli důvod k ukončení pracovního poměru neexistoval“, neboť paní F. se po ukončení mateřské dovolené „fakticky ještě nevrátila“. „Závažné pochybení“ spatřuje žalovaný rovněž ve skutečnosti, že žalobce následně s paní P. uzavřel dohodu o narovnání bez souhlasu starosty a rady města, a na základě této dohody – rovněž bez souhlasu starosty a rady města – nechal paní P. „proplatit z rozpočtu rady města 62.265,- Kč a 25.875,- Kč za její právní zastoupení“.

Žalobce se domáhal, aby bylo určeno, že jeho odvolání z funkce tajemníka městského úřadu Nový Bor, oznámené mu starostou města Nový Bor dopisem ze dne 27.11.2009 č.j. 83336/2009 a doručené dne 3.12.2009, je neplatné. Žalobu odůvodnil zejména tím, že podle jeho názoru nebyly splněny hmotněprávní předpoklady pro jeho odvolání z funkce tajemníka ve smyslu ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona o úřednících, neboť „ve skutečnostech, v nichž žalovaný spatřuje skutkový důvod odvolání, nelze spatřovat porušení některé zákonem stanovené povinnosti žalobce“.

Okresní soud v České Lípě rozsudkem ze dne 22.9.2011 č.j. 6 C 17/2010-76 žalobě vyhověl a rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 22.022,40 Kč „k rukám právního zástupce žalobce Mgr. T.“. Soud prvního stupně dovodil, že k porušení těch povinností, která

byla žalobci vytýkána v dopisech ze dne 31.7.2008, 4.8.2008, 26.11.2008 a 9.9.2009 „mělo dojít déle než před 1 rokem od odvolání z funkce a nelze k nim proto přihlížet“ s ohledem na ustanovení § 58 odst. 2 zák. práce. Ohledně porušení povinnosti žalobce spočívající v nepředložení pracovní náplně hasičů ve stanoveném termínu soud prvního stupně dovodil, že, bylo-li žalobci nesplnění této povinnosti vytknuto 9.9.2009, pak lhůta k odvolání z funkce uplynula dne 9.11.2009, „tedy ještě před tím, než bylo odvolání z funkce provedeno“. Navíc odvolání z funkce v tomto ohledu není podle názoru soudu prvního stupně určité, neboť není uvedeno, „z jakého konkrétního důvodu“ jsou náplně práce hasičů v rozporu s „čl. 4 Pokynu GR HZS ČR č. 50 ze dne 20.9.2007“. Jestliže – jak dále uvádí soud prvního stupně - k tvrzenému porušení povinností žalobcem spočívající v ukončení pracovního poměru s paní P. „mělo docházet v období od 15.8.2007 do 28.11.2007, kdy paní P. okamžitě zrušila pracovní poměr“, potom i zde uplynula lhůta 2 měsíců i objektivní lhůta 1 roku, a k porušení povinností v tomto případě ani nemohlo dojít, neboť tajemník „v té době postupoval jako statutární zástupce“ a „snažil se řešit situaci“, kterou „v podstatě vyřešil až soud“. Ani poslední důvod odvolání z funkce tajemníka, spočívající v uzavření dohody o narovnání mezi paní P. a Městem Nový Bor a v proplacení 62.265,- Kč paní P. a 25.875,- Kč za její právní zastoupení bez souhlasu starosty a rady města nelze podle názoru soudu prvního stupně „považovat za takové porušení povinností, které by odůvodňovalo odvolání z funkce tajemníka“, neboť zejména „žalobce jako tajemník městského úřadu byl oprávněn uzavřít s bývalým zaměstnancem dohodu o narovnání pracovněprávních vztahů, vyplývajících z pracovního poměru zaměstnance“, „nepřekročil proto svá oprávnění a neporušil zákonnou povinnost úředníka“. Listina o odvolání z funkce navíc „postrádá konkrétní údaje, tedy kdy a jakým způsobem“ byl tajemníkem dán pokyn k proplacení peněžitého plnění pro paní P., a „jakou konkrétní povinnost porušil ve vztahu k předpisům o finančním hospodaření obecního úřadu“.

K odvolání žalovaného Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 16.2.2012 č.j. 36 Co 518/2011-99 rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobu zamítl, a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradu nákladů řízení před okresním soudem 12.138,- Kč a na náhradu nákladů odvolacího řízení 12.976,- Kč, „to vše k rukám JUDr. Jiřího Ceháka, advokáta v Novém Boru“. Odvolací soud se ztotožnil s provedenými důkazy i se skutkovými zjištěními soudu prvního stupně, dovodil však, že při posouzení doby, která uplynula od porušení povinnosti úředníkem do jeho odvolání, je třeba – s ohledem na ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona o úřednících – vycházet ze lhůty šesti měsíců, v rámci níž ze úředník dopustí buď závažného porušení svých zákonem stanovených povinností, nebo dvou méně závažných porušení. Odvolací soud proto zkoumal ta porušení zákonných povinností žalobcem, kterých se měl dopustit v období od 27.5.2009 do 27.11.2009 a dospěl k závěru, že žalobce se „dopustil ve dvou případech porušení jeho zákonných povinností, z nichž druhé kvalifikoval jako závažné“. Dovodil totiž, že, nevytvořil-li žalobce ve stanoveném termínu (do 7.9.2009) pracovní náplně hasičů, dopustil se porušení povinností („s ohledem na jeho postoj k vyřizování tohoto úkolu“) méně závažně, neboť „podle organizačního řádu Města Nový Bor je Jednotka sboru dobrovolných hasičů organizační složkou města; Městský úřad je orgán města, prostřednictvím něhož město vykonává své kompetence“ a, uložil-li starosta města a posléze i rada města žalobci pracovní náplně hasičů vytvořit, „bylo jeho povinností i v jeho možnostech tento úkol řádně splnit“. „Závažnější porušení zákonných povinností“ spatřuje odvolací soud ve skutečnosti, která má základ v tom, že úředníci P. „v období od srpna do listopadu 2007 nepřiděloval práci a vytvořil tak překážku v práci na straně zaměstnavatele“, tedy „nedokázal vyřešit situaci, kdy zaměstnankyně F. po vyčerpání peněžité pomoci v mateřství se do zaměstnání fyzicky nevrátila, pouze si vybrala řádnou dovolenou za rok 2006 a 2007 a poté nastoupila rodičovskou dovolenou“. Tento postup měl potom za následek, že žalobce, bez vědomí a souhlasu starosty i rady města, uzavřel s paní P. v říjnu 2009 dohodu o narovnání a následně nechal z rozpočtu města proplatit částku přisouzenou paní P. soudem. Podle názoru odvolacího soudu jde o závažné porušení zákonné povinnosti, neboť žalobce porušil „nejen své zákonné povinnosti, ale způsobil městu i škodu“, neboť „vyplacená částka nebyla součástí schváleného rozpočtu města na mzdové prostředky, ani nebyla na tento účet z rozpočtu města zvlášť vyčleněna“ a mzdové prostředky přidělené v rámci schváleného rozpočtu města tak musely být o tuto částku navýšeny.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání. Namítá, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné právní posouzení věci, neboť odvolací soud „vychází z jiného skutkového základu než soud prvního stupně, aniž by zopakoval nebo doplnil dokazování, nebo přihlédl k novým skutečnostem a důkazům“. Podle názoru dovolatele totiž jeho odvolání z funkce tajemníka bylo účelové a byl jím sledován jiný účel, čemuž se vůbec „nevěnuje skutkové zjišťování“. Zároveň tak dovolatel uvádí, že rozhodnutí odvolacího soudu vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování, neboť odvolací soud provedené důkazy „z části vůbec nehodnotil“. Dovatel rovněž namítá, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci, neboť žalobce se tvrzených porušení právních povinností nedopustil. K povinnosti stanovit pracovní náplně hasičů zejména uvádí, že „organizační složka JSDH ani její vedoucí nebyli podřízenými žalobce, nebyl tedy oprávněn ukládat jim úkoly“ a „s ohledem na nespůlpráci vedoucího organizační složky k plnění úkolu rady města, nebylo v možnostech žalobce úkol uložený radou města splnit“, když úkoly uložené JSDH a zaměstnancům zařazeným v této organizační složce „jsou ukládány starostou města“. Připustil-li by žalobce „nějaké porušení“ v případě nepřidělování práce zaměstnankyni P., ke kterému docházelo v době od 15.8.2007 do 27.11.2007, pak je „na místě námitka promlčení“, neboť „výtku proběhla po uplynutí objektivní i subjektivní lhůty“. Uvádí rovněž, že ke skončení pracovního poměru slečny P. „opravdu došlo“, neboť „nesplnila podmínku stanovenou v § 39 odst. 5 zák. práce, která je obligatorním předpokladem úspěšnosti žaloby“, totiž, že zaměstnanec musí písemně sdělit zaměstnavateli před uplynutím doby, na kterou byl pracovní poměr sjednán, že trvá na tom, aby byl dále zaměstnáván. V případě uzavření dohody o narovnání se zaměstnankyní P. nedošlo podle názoru dovolatele „k žádnému pochybení z jeho strany“, neboť - jak v dovolání zdůvodňuje - daný pracovněprávní úkon „může za účastníka pracovněprávního vztahu (tedy obec jakožto zaměstnavatele) učinit pouze ten, kdo je oprávněn činit jeho jménem právní úkon týkající se pracovněprávních vztahů“. Navrhl proto, aby odvolací soud napadené rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) věc projednal podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve znění do 31. 12. 2012 (dále jen „o. s. ř.“), neboť dovoláním je napaden rozsudek odvolacího soudu, který byl vydán přede dnem 1. 1. 2013 (srov. čl. II bod 7. zákona č. 404/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů a další související zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 1, § 241b odst. 3 o. s. ř.) a že jde o rozsudek, proti němuž je dovolání přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., přezkoumal napadený rozsudek bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

S ohledem na to, že žalovaný odvolal žalobce z funkce tajemníka městského úřadu dopisem ze dne 27.11.2009, je třeba projednávanou věc posuzovat i v současné době podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění účinném do 31.12.2009, tj. přede dnem, než nabyl účinnosti zákon č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a

provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a vyhláška č. 462/2009 Sb., kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad mění sazba základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravné a stanoví průměrná cena pohonných hmot - dále jen „zák. práce“, a podle zákona č. 312/2002 Sb., o úředních územních samosprávních celků a o změně některých zákonů ve znění účinném do 30.6.2010, tj. přede dnem, než nabyl účinnosti zákon č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech - dále jen „zákon o úředních“.

Podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona o úředních lze vedoucího úředníka nebo vedoucího úřadu z funkce odvolat, jen, porušil-li závažným způsobem některou ze svých zákonem stanovených povinností nebo dopustil-li se nejméně dvou méně závažných porušení zákonem stanovených povinností v době posledních 6 měsíců.

Uvedené ustanovení je - jak správně uvažuje odvolací soud - ve vztahu k právní úpravě odvolání zaměstnance z funkce obsažené v ustanovení § 73 zák. práce (srov. též § 1 odst. 2 zákona o úředních) ustanovením speciálním. Zákoně omezení obsažené v ustanovení § 12 odst. 1 zákona o úředních nepochybně nelze vykládat jako pouhou deklaraci mající jen proklamativní význam, neboť v porovnání s relativně nejistým postavením ostatních vedoucích zaměstnanců, jejichž pracovní poměr byl založen jmenováním, představuje stanovení podmínek, za nichž lze vedoucího úředníka odvolat, výraz zvýšené ochrany jejich postavení, a z tohoto důvodu je vyloučeno odvolat vedoucího úředníka územního samosprávného celku z funkce, jestliže nejsou splněny stanovené hmotněprávní předpoklady pro tento postup.

K těmto předpokladům náleží i souhlas ředitele krajského úřadu předepsaný ustanovením § 103 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), podle něhož starosta jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů; bez souhlasu ředitele krajského úřadu je jmenování a odvolání tajemníka obecního úřadu neplatné. S přihlédnutím k výše uvedenému smyslu a účelu ustanovení § 12 odst. 1 zákona o úředních sledujícímu zvýšenou ochranu úředníků územních samosprávných celků, nelze podmínku udělení souhlasu ředitele krajského úřadu s odvoláním tajemníka obecního (městského) úřadu chápat jen obecně, bez vztahu ke skutkovým důvodům, pro které byl nebo nebyl souhlas udělen. Starosta proto může tajemníka obecního (městského) úřadu odvolat z funkce podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona o úředních jen pro porušení těch zákonem stanovených povinností (z těch důvodů), s nimiž ředitel krajského úřadu vyslovil souhlas.

V projednávané věci z obsahu spisu vyplývá, že starosta Města Nový Bor sice odvolal žalobce z funkce tajemníka městského úřadu dopisem ze dne 27.11.2009 poté, co k odvolání dal svůj souhlas ředitel krajského úřadu. Jak však plyne z jeho dopisu ze dne 25.11.2009, dává ředitel krajského úřadu souhlas pro důvody „pod č. 2 a č. 3“, které považuje „za relevantní“ (a proti nimž - jak jako svědek správně uvádí - tajemník „má možnost se bránit“), zatímco „pokud jde o body č. 1 a č. 4“, podle jeho názoru „nenaplní zákonem stanovené § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 312/2000 Sb“. Z těchto důvodů bylo vyloučeno odvolat žalobce z funkce z důvodu, že žalobce jako „tajemník opětovně závažným způsobem porušil své zákonem stanovené povinnosti tím, že nevytvořil ve stanoveném termínu pracovní náplně hasičům, ač mu to bylo starostou několikrát nařízeno, rovněž tak uloženo usnesením rady města č. 2806/09RM73. Náplně, které nakonec předložil, nejsou v souladu s čl. 4 Pokynu GR HZS ČR č. 50 ze dne 20.9.2007“ (bod č. 1), a popřípadě z důvodu, že žalobce „dne 16.11.2009 požádal o poskytnutí neplaceného volna od 1.1.2010 na půl roku, přičemž navrhoval, že by povinností tajemníka, především pokud jde o zajištění výkonu přenesené působnosti, vykonával každý týden pouze v pondělí“ (bod. č. 4).

Dalšími důvody, pro které žalovaný odvolal žalobce z funkce (a pro které ředitel krajského úřadu dal svůj souhlas pod body č.2 a č.3 svého dopisu ze dne 25.11.2009), je jednak skutečnost, že „ukončil pracovní poměr úřednice M. P. uzavřený na dobu určitou po dobu poskytování peněžitě podpory v mateřství úřednice F., ačkoli důvod k ukončení pracovního poměru neexistoval, neboť se paní F. do práce na Městském úřadu Nový Bor dne 15.8.2008 po uplynutí doby peněžitě podpory v mateřství fakticky ještě nevrátila“, a žalobce „tím, že jí následně nepřiděloval práci dle pracovní smlouvy, jednal protiprávně“. „Dalším závažným pochybením bylo uzavření dohody o narovnání mezi paní P. a Městem Nový Bor“ bez souhlasu starosty a rady města, čímž žalobce „fakticky ukončil probíhající soudní řízení“, a opět bez souhlasu starosty a rady města nechal „proplatit z rozpočtu města 62.265,- Kč paní P. a 25.875,- Kč za její právní zastoupení“. Odvolací soud vzhledem k tomu, že „v období spadajícím do šestiměsíční lhůty před odvoláním žalobce z funkce“ došlo jen k uzavření dohody o narovnání a k výplatě částky „přisouzené M. P. rozsudkem“, učinil předmětem svých úvah pouze tento skutek. Za tohoto stavu je pro posouzení věci významné, zda v této skutečnosti, v níž žalovaný spatřuje skutkový důvod odvolání, lze spatřovat porušení některé zákonem stanovené povinnosti žalobce, a pokud ano, zda se jedná o porušení některé zákonem stanovené povinnosti žalobce závažným způsobem, anebo zda se dopustil porušení zákonem stanovených povinností svojí intenzitou méně závažných. Důkazní břemeno o tom, že tyto další (jiné) předpoklady, které zákon stanoví navíc oproti obecné úpravě odvolávání zaměstnance z funkce, byly splněny, spočívá na zaměstnavateli.

Povinnost dodržovat zákonem stanovené povinnosti patří k základním povinnostem úředníka vyplývajícím z pracovního poměru [srov. § 1 odst. 1 zákona o úředních, § 38 odst. 1 písm. b) zák. práce] a spočívá v plnění povinností, které jsou stanoveny zejména ustanoveními § 301 a 302 zák. práce a § 16 zákona o úředních, pracovním řádem, pracovní smlouvou nebo pokynem nadřízeného vedoucího zaměstnance. Má-li být porušení zákonem stanovené povinnosti právně postižitelné jako důvod k odvolání z funkce, musí být porušení pracovních povinností úředníkem zaviněno (alespoň z nedbalosti) a musí dosahovat určitý stupeň intenzity.

Pro posouzení, zda vedoucí úředník porušil některé zákonem stanovené povinnosti méně závažně, anebo závažným způsobem, zákon nestanoví, z jakých hledisek má soud vycházet. V zákoně o úředních, v zákoníku práce, ani v ostatních pracovněprávních předpisech nejsou pojmy „porušení zákonem stanovených povinností závažným způsobem“ a „méně závažné porušení zákonem stanovených povinností“ definovány, přičemž na jejich vymezení závisí splnění stanovených hmotněprávních předpokladů pro odvolání vedoucího úředníka z funkce. Vymezení hypotézy právní normy tedy závisí v každém konkrétním případě na úvaze soudu; soud může přihlídnout při zkoumání intenzity porušení některé zákonem stanovené povinnosti k osobě vedoucího úředníka, k funkci, kterou zastává, k jeho dosavadnímu postoji k plnění pracovních úkolů, k době a situaci, v níž došlo k porušení některé zákonem stanovené povinnosti, k míře zavinění úředníka, ke způsobu a intenzitě porušení konkrétních povinností úředníka, k důsledkům porušení některé zákonem stanovené povinnosti pro zaměstnavatele, k tomu, zda svým jednáním vedoucí úředník způsobil zaměstnavateli škodu apod. Ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona o úředních patří k právním normám s relativně neurčitou (abstraktní) hypotézou, tj. k takovým právním normám, jejichž hypotéza není stanovena přímo právním předpisem a které tak přenechávají soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém

případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností.

V posuzované věci odvolací soud dospěl k závěru, že v případě „druhého“ porušení zákonných povinností žalobce (tj. skutku uvedeného pod bodem č. 3 dopisu ředitele krajského úřadu ze dne 25.11.2009) jde o natolik výrazné porušení zákonných povinností, že je třeba je kvalifikovat jako závažné. S tímto posouzením však dosud nelze vyslovit souhlas.

Jak z odůvodnění rozsudku vyplývá, odvolací soud vycházel z toho, že porušení zákonných povinností žalobce v pracovněprávní záležitosti úřednice M. P. „má základ v neoprávněném ukončení pracovního poměru této zaměstnankyně, přijaté do pracovního poměru na dobu určitou po dobu poskytování peněžitě podpory v mateřství úřednice F.“, které potom „v období od srpna do listopadu 2007 nepřiděloval práci, a vytvořil tak překážku v práci na straně zaměstnavatele“. Odvolací soud však nevzal náležitě v úvahu, že toto posouzení spočívající na závěrech přijatých v rozsudku Okresního soudu v České Lípě ze dne 30.6.2009 č.j. 7 C 193/2008-40 není pro účastníky nyní probíhajícího řízení závazné (srov. § 159a odst. 1 o.s.ř.), a že je tedy třeba zvlášť uvážit, zda za situace, kdy nastala skutečnost, s níž bylo spojeno skončení pracovního poměru M. P. (uplynutí doby poskytování peněžitě podpory v mateřství úřednice F.), má právní význam okolnost, že se úřednice F. po skončení doby poskytování peněžitě podpory do práce „fyzicky nevrátila“, a že M. P. tehdy nepostupovala - jak žalobce též namítal - podle v té době účinného ustanovení § 39 odst. 5 zák. práce.

Vlastním skutkovým důvodem odvolání žalobce z funkce tajemníka byla skutečnost, že bez souhlasu starosty a bez souhlasu rady města uzavřel dohodu o narovnání s M. P. „čímž fakticky ukončil probíhající soudní řízení“, a podle této dohody opět bez souhlasu starosty a bez souhlasu rady města nechal M. P. vyplatit částky, které jí byly v řízení před soudem prvního stupně přiznány. Odvolací soud při úvaze o vymezení hypotézy právní normy z hlediska závažnosti porušení zákonem stanovených povinností žalobce poukázal jednak na oprávnění rady obce podle ustanovení § 102 odst. 2 písm. j) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, podle něhož je radě obce vyhrazeno stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce, aniž uvedl, jak toto oprávnění v personální oblasti souvisí s uzavřením dohody o narovnání tajemníka městského úřadu s bývalou zaměstnankyní a s vyplacením soudem přiznané částky. Lze připustit, že výplatou částky, která „nebyla součástí schváleného rozpočtu města“, mohlo být dotčeno oprávnění rady obce podle ustanovení § 102 odst. 2 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce, neboť se jednalo o výdaj neočekávaný a překvapivý, o kterém měla být informována. Jestliže však odvolací soud zdůrazňoval, že žalobce porušil své zákonné povinnosti tím, že „vyplacená částka nebyla součástí schváleného rozpočtu města, ani nebyla pro tento účel z rozpočtu města zvlášť vyčleněna“, a že „způsobil městu i škodu, neboť za této situace musely být mzdové prostředky přidělené v rámci schváleného rozpočtu města na určité pracovní místo navýšeny“, potom by též bylo na místě zmínit pro porovnání, jaké by naopak byly administrativní důsledky, jestliže by M. P. využívající důsledků materiální a formální právní moci vymáhala plnění přiznané pravomocným rozsudkem cestou soudního výkonu rozhodnutí nebo exekuce. Vedle těchto administrativně-technických záležitostí neměly být z rámce skutečností rozhodných pro posouzení intenzity případného porušení zákonem stanovených povinností žalobce vylučovány okolnosti, za nichž došlo k vytýkanému skutku, tj. k uzavření dohody mezi tajemníkem obecního úřadu a bývalou zaměstnankyní o narovnání bez souhlasu starosty a rady města, jak tím mělo být „fakticky“ ukončeno probíhající soudní řízení, jaké potom byly okolnosti výplaty dohodnuté částky, zda došlo ke škodě samotnou výplatou dohodnuté (a předtím patrně přisouzené částky) a nešlo toliko o důsledek předchozích událostí apod.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není správný. Nejvyšší soud České republiky proto napadený rozsudek podle ustanovení § 243b odst. 2 část věty za středníkem o.s.ř. zrušil a věc podle ustanovení § 243b odst. 3 věta první o.s.ř. vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Právní názor vyslovený v tomto rozsudku je závazný; v novém rozhodnutí o věci soud rozhodne nejen o náhradě nákladů nového řízení a dovolacího řízení, ale znovu i o nákladech původního řízení (§ 243d odst. 1 část první věty za středníkem a věta druhá o.s.ř.).

Proti tomuto rozsudku není přípustný opravný prostředek

V Brně dne 29. května 2013

JUDr. Zdeněk Novotný
předseda senátu

www.nsoud.cz